

CURS 1996-97

Diplomatura en Ciències Empresarials

Assignatura: TEORIA ECONÒMICA (MACROECONOMIA)

Professors: J. Bou, Ll. Planas i J. R. Palau

I. Objectius

L'assignatura proporciona una introducció rigorosa als principals models macroeconòmics que són a la base de les argumentacions a favor i en contra de les diferents mesures de política macroeconòmica a les societats occidentals. L'amplitud del camp d'estudi obliga a un enfocament tant selectiu com simplificador, sense entrar a considerar múltiples extensions i sofisticacions dels models estudiats, però això es fa preservant un elevat rigor analític. Així cal remarcar que si bé el contingut matemàtic del curs suposa uns prerequisits molt elementals (molt més assequibles que, per exemple, el curs de Microeconomia de segon), si que cal arribar a dominar amb una certa fluïdesa cadenes lògiques de raonaments abstractes.

Encara que no són l'objecte central del curs, les referències a les economies "reals" s'utilitzen tant al principi de cada tema per a situar-lo en el seu context i motivar-ne la cerca d'explicacions teòriques, com al final per a proporcionar interpretacions i conseqüències pràctiques dels models. A la part final del temari s'accentua aquest aspecte al valorar críticament els models exposats al llarg del curs segons les experiències de les economies occidentals, així com en la utilització dels coneixements teòrics adquirits al llarg del curs per a la discussió d'algun dels problemes econòmics més rellevants de l'actualitat.

II. TEMARI

Tema 1: Introducció

- 1.1 La macroeconomia dins de la teoria econòmica
- 1.2 Alguns conceptes bàsics: variables nominals i reals. L'agregació i els índex de preus. Sèries temporals: gràfics i taxes d'increment. Intervenció de l'Estat a l'economia.
- 1.3 Evolució recent de les variables macroeconòmiques: cicles econòmics, creixement, inflació i atur
- 1.4 La Comptabilitat dels agregats macroeconòmics: definicions i identitats

Tema 2: Un model senzill de determinació de la renda:

- 2.1 La demanda planejada i la demanda realitzada: l'equilibri entre la renda i la despesa
- 2.2 La funció de consum, la inversió, els impostos i la despesa pública
- 2.3 El model : la renda d'equilibri
- 2.4 Anàlisi de la renda d'equilibri: els multiplicadors

Tema 3: El diner, el tipus d'interès i la renda

- 3.1 Introducció del tipus d'interès al model
- 3.2 El mercat de béns i la corva IS
- 3.3 Els mercats d'actius: el mercat de diner i el mercat de bons
- 3.4 L'oferta monetària, el multiplicador monetari, la base monetària i la demanda de diner.
- 3.5 L'equilibri al mercat de diner: la corba LM
- 3.6 L'equilibri simultani als mercats de béns i actius

Tema 4: Introducció a la política macroeconòmica

- 4.1 La política monetària. Les operacions de "mercat obert" i altres alternatives
- 4.2 La política fiscal i l'efecte expulsíó: efectivitat de la política fiscal
- 4.3 La combinació de polítiques econòmiques i la composició de la producció

Tema 5: Limitacions de l'enfoc tradicional

5.1 La funció de consum Keynesiana i la crítica de Lucas

5.2 La funció d'Inversió Keynesiana

5.3 La demanda de diner

5.4 Implicacions per a la política econòmica

Tema 6: Introducció al model d'oferta i demanda agregades

6.1 La corba de demanda agregada

6.2 La política macroeconòmica i la demanda agregada

6.3 Introducció a l'oferta agregada: l'oferta clàssica i l'oferta Keynesiana

6.4 Política monetària i fiscal amb diferents hipòtesis de l'oferta agregada

6.5 La teoria quantitativa del diner

Tema 7: La fonamentació de l'oferta agregada

7.1 El mercat de treball i l'Oferta Agregada

7.2 El model clàssic : salaris totalment flexibles

7.3 Una variant del model clàssic: indexació dels salaris

7.4 Un model de Oferta Agregada amb pendent positiu: salari nominal rígid

7.5 Les Polítiques d'oferta

Tema 8: Les relacions econòmiques internacionals amb preus fixes

8.1 La balança de pagaments, el mercat de divises i el tipus de canvi.

8.2 Un altre problema per la política econòmica : l'equilibri exterior

8.3 Models sense mobilitat de capital : els efectes del comerç exterior

8.4 Els efectes macroeconòmics de la mobilitat del capital

8.5 Un cas extrem: models amb mobilitat perfecte del capital

Tema 9: Les relacions econòmiques internacionals amb preus flexibles

9.1 La demanda agregada d'una economia oberta

9.2 Equilibris amb tipus de canvi fix

9.3 Equilibris amb tipus de canvi flexible

Tema 10: L'estat a l'economia

10.1 La política fiscal: els pressupostos generals de l'Estat

10.2 La política monetària: objectius de la política monetària

10.3 Les polítiques d'oferta

10.4 El disseny de la política macroeconòmica: els plans i les previsions.

Tema 11: Estratègies de política economica

11.1 Política de rendes, polítiques d'oferta i polítiques de demanda

11.2 Política no cooperativa amb els altres països: desinflació competitiva versus expansió de la demanda interna

11.3 Cooperació amb altres països: integració econòmica

Tema 12: Avaluació crítica dels models

12.1 L'evidència empírica: diferents interpretacions dels fets. El cas de la corba de Phillips

12.2 La "Crítica de Lucas" i l'enfoc de les expectatives racionals: l'exemple de la fonamentació de la funció de consum.

12.3 Models estàtics i models dinàmics: l'exemple de la fonamentació de la funció d'inversió.

12.4 Models de desequilibri, models del mercat laboral, models del "cicle real", models de coordinació... les portes segueixen (i seguiran!) obertes.

III. Avaluació

L'avaluació consistirà en una prova al final del curs.

IV. Bibliografia

Els llibres de R. Dornbush i S. Fisher: "MACROECONOMIA", sisena edició de l'any 1994, Ed. McGraw Hill, i el de J.Sachs i F.Larrain "MACROECONOMIA EN LA ECONOMIA GLOBAL", Ed. Prentice-Hall, 1994 així com la versió castellana del llibre de M. Burda i C.Wyplosz "MACROECONOMICS. A EUROPEAN TEXT", Oxford University Press, 1993 inclouen un tractament similar al de classe per a la majoria de temes. així com també poden ser útils per al seguiment del curs i per una perspectiva més propera els llibres complementaris de Belzunegui, B. et altri: "MACROECONOMIA", Ed. McGraw Hill, 1992, A. Argandoña i J.A. García-Duran: "MACROECONOMIA ESPAÑOLA: HECHOS E IDEAS", Ed. McGraw Hill, 1992, C.GAMEZ et altri: "MACROECONOMIA" Ed. McGraw-Hill, 1995 i G.Mankiew: "MACROECONOMICS" Ed. New York Worth, 1994. Per a alguns temes també és recomanable consultar els llibres de D. Anisi : "MODELOS ECONOMICOS. UNA INTRODUCCION A LA MACROECONOMIA POSTKEYNESIANA", Alianza Universidad, 1984, R.Barro "MACROECONOMIA", Alianza Universidad, 1991, R. Hall i J. Taylor: "MACROECONOMIA", Antoni Bosch, 1986 i J.Tugores, "ECONOMIA INTERNACIONAL E INTEGRACION ECONOMICA", Ed. McGraw-Hill, 1993. També són interessants el llibre clàssic que va iniciar l'estudi d'aquests temes, el de J.M.Keynes "TEORIA GENERAL DE LA OCUPACION, EL INTERES Y EL DINERO", del 1936 o la publicació de The Economist "GUIA DE LOS INDICADORES ECONOMICOS", Ediciones del Prado, 1993.